

Поезія

Олена МАМЧИЧ

Народилася в Чернігові. Авторка більше 110 науково-методичних та літературно-художніх публікацій, виданих в Україні та поза її межами: 48 міжнародних антологій, 7 збірок поезій, літературно-критичних статей, рецензій. Дипломант Всеукраїнського літературного конкурсу «РУСЛО»

(Київ, 2007). Член обласної літературної спілки «Чернігів». Керівник обласної літературної студії «Гарт». Голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України». Завідувач кафедри мов і методики їх викладання Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, кандидат педагогічних наук, доцент. Відмінник освіти України. Нагороджена знаком МОН України «Василь Сухомлинський».

«ПОВІЙ НА МЕНЕ, ВІТРЕ УКРАЇНИ...»

* * *

Повій на мене, вітре України,
 Лети крізь хмари у сувору ніч,
 Надай сміливості і мужності, і сили
 Усе перемогти з тобою віч-на-віч.
 Ти сильний, вітре, ти щосили вієш,
 З собою забираєш лихо й біль,
 На крилах вічності – твої надії,
 І так спокійно у полоні крил.
 Ти сам в собі усі образи маєш

І служиш вірно небу і землі,
Не згубиш долі у зотліім краї,
У вогняному пеклі клятої війни.
Лети, щасливий, вільний для спасіння,
Змивай повітрям сутінки буття,
В обіймах сонця і святого воскресіння
Врятуй і душі наші, і серця...

* * *

Під безкінечність марева життя
Летиш крізь пил у сумніві та болю,
Неначе поринаєш в небуття
Порогу гіркоти солодкої неволі.
Журба пече забавою під ніч,
Забарвлює, збиває з ніг і вабить,
І варварства зірок жахливий клич
Тебе несе і сам собі не зрадить.
Ти, благодатна, загартуєш сталь,
Сталеві нерви кров'ю оповиті,
Під осуд натовпу гниє мораль,
Нещирість днів зневагою покрито.
Ти знову стогнеш, просто не живеш,
Знесилена і словом розіп'ята,
Якщо зумієш, в братстві не помреш,
То днів для щастя буде ще багато.
У сходженні молитви з висоти
Так близько зупинилася розплата
За все, що буде там, де будеш ти,
Де вороги у хащах грізно клятих.
Іще чекають пагорби небес
І сонце сизокрилої надії,
Тебе не зрадить вічно мудрий хрест
І очі Бога, що плекають мрію...

* * *

О Patria, нещира Батьківщино,
Немилий край зухвалих ворогів,
У чому біль і гнів – твоя провина –
У «побратимах» розіп'ятих слів?
Тебе приймаю, степе, вічно юний,
У щедрості твоїй – розбите скло,
Рабів нікчемних натовпи насунуть –

Вогнем багаття прощення зійшло.
Без волі і без щирого завзяття
Мій голос завмирає без душі,
Я вам не вірю, мої «вічні» браття,
За смак свободи – пекло і гроші.
Палає день, і ніч знов запалає,
Поглинутим нещастям стане сум,
Твої крові вітер не бажає,
Згори несеться віковичний глум.
Твоєю буду, у безжальних гронах
Прийму тебе і голу, і босу,
Необережно не помічу втоми,
Віддам життя за честь твою й красу..

* * *

Невже прокинемось в п'їтмі лихої вежі
І чари скинемо, і партій божество?
У бій системний під обвал мережив
Мізерних справ примирення зійшло.
Не схибиш волі... У полон могили,
Мій добрий хлопче, ти навіки ліг,
Не бракувало честі, ніжності і сили,
Собі не зрадив, вистояти зміг.
Ворожий біль тобі прийнять несила,
Дитино мила, воїн-захисник,
Тепер твій дім – оця сира могила,
В жахливій пащі – материнський крик.
Проклята згуба у полон країни
Тобі на шиї зашморг затягла,
А на душі і в селищах – руїни
Відсутності надії і тепла...

* * *

Хіба зруйнуєш ти своє призначення
За браком волі залишитись уві сні,
Збагнути час свого лихого значення
Блукати у веселошах весни?
Ще вистачить снаги та блага ширості
Не визначати щедрості зірок,
Прийняти біль зневіри і невірності,
Не обминути долі вправний крок.
Ви руки простягніть до мене, сонце з хмарами,

З небес зірвавшись мріями життя,
Прийміть мене природними примарами,
Кидаючи у щирий вир буття.
Залишуся із вами вічно юною
В несмілих зорях, оповитих майбуттям,
Заквітчаною ніжністю під руною,
В блаженстві справ за дзвоном каяття...

* * *

Зимовий ранок вкрито пелюстками
Мрійливих днів, замріяних зірок,
Усе збулося, що було не з нами,
А не збулося те, що губить крок
Поблажливих осінніх негараздів,
Років рухливих відстані бажань,
Звичайних, не загублених нещастям
Сором'язливих вічності питань.
Поневірянь осінніх щем зів'ялий
Десь у душі гніздечко тихо звів,
Неправосудність днів під фарбу вдалу
Собі зненацька знову заповів.
І це життя, невдале і зухвале,
Несеться по буранових степах,
А ти один полонами вокзалів
Іще ідеш сумлінням – не за страх.
Тобі відкриються шляхи напівпорожні,
Що вимагатимуть від тебе повноти,
Живи уперто, сильно і заможно,
Успразі часу і з життям – на «ти»...

* * *

У кавових зернах
Смарагдові кульки бринять,
Неначе бруньки
На весняних зелених деревах,
У рідному краї
Про літо вже звикли мовчати,
І тільки хитається осінь,
Моя королева.
Ти знов мовчазна,
Й безкрилля твоє мовчазне,
Примара полів,

Листя жовте у сумних дібровах,
Та серце щемить,
Біль зненацька за душу візьме...
Немає чим дихати,
Мовчки стрічаючи слово.
Воно промайне,
Наче срібний замріяний птах,
Собою покличе в краї,
Безкінечно далекі,
І я полечу за тобою,
Долаючи терпкість і страх,
На крилах блаженних
Такого сумного лелеки...

* * *

Знов віддаюся на поталу ночі,
Вона запалить вічності вогні –
І прийде морок,
Що життя зурочить,
І сивина впаде на чорні дні...
І знову у святих лукавих хащах
Опиниться і час, і біль, і гнів,
Не зійде сонце
В небесах пропащих...
І гіркота блаженних крихких слів...
Безликість спорожнілої надії
Тебе заповнить зливою чеснот...
І вітер насторожі знов завіє,
Сховає серце в спогадах висот...
Кохання наостанок залишаю,
Воно, святе, благає вічно жить,
Віддам за нього все, що маю,
За подих дива в цю жахливу мить...

* * *

Я – голос твій, несміла безпорадність,
Я – прощення на арфі сивих днів,
Я – неба синь блаженного знаряддя,
Я – безвість молитов і хуртовин.
Удвох з тобою ми вагітні болем
Сумних надій, незраджених основ,
Біжу дорогою, спиняюся на волі

І чую серце, що ганяє кров.
А храми дивляться беззахисно у небо
І віддають своє тепло землі,
Весь космос – мить, та іншого не треба,
Бракує слів у сполоху імлі...

* * *

То був той самий дощ, у терпкості зухвалий,
Який долав і сум, і безліч потурань,
Та злива неприємності змивала
І погляд втрат, і ніжний смак бажань,
Той дощ летів, як очманіла птаха,
Що крила втратила в наївності буття,
Він був сміливий і шалений страхом,
Що все змиває, навіть почуття...
То огортав провиною природу,
То знов гримів із неба, наче біс,
Земля – як рана, загортала вроду
Своїх бажань – нікчемності каприз...
І раптом все... І злива припинилась,
І щире сонце світить в небесах,
Тобі, о земле, вигідна немилість
Лихих дощів із променем в очах.
Ну от і все... Із заздрістю бувалих
Природних явищ в близькості земній
Землі таких дощів не вистачало,
Вона жила у безвісті сумній.
Той дощ омив її одвічну долю
І напоїв зневірені роки,
І знов живе вона, і знов на волі
Плекає душу і спокутує гріхи...

* * *

Танцює знов танго весна понад спекою літа,
І знов огортає любов нетерпіння чужого буття,
Народжує свято надій у примарах зухвалого світу
Чиясь незрадливість, а, може, і гріх почуття.
Птахи пролетіли, залишивши сумність у спадок,
Розквітли у серці бутони незвичних пригод,
І знову блукає з журбою багато здогадок
Картатими плямами днів, незбагненних нагод.
То щось шепотить під зірками благого натхнення

Твоя несподіванка, доле, то знов – тиша й гладь,
То раптом народиться в світі нове чиєсь ймення,
То безліч бажань та феєрія диких проклять...
Та знову летиш понад злукою мирних мелодій,
Які забажали втрутитися в долю твою,
Замріяне танго, ти знов підкоряєшся моді
Весняної терпкості літа і ніжного слова «люблю»...

* * *

Холодно душі... Як холодно!..
Обійняти хочеться весь світ..
І вмирає серце, наче з голоду,
У переїмах жалібних століть.
Не збагнути вічність слів незайманих
І не вкрати зайвого полоном мрій,
Тільки шурхіт попелу тих днів країни
Криє серце розуму, як ти звелів..
Безгаланний, з острахом, від зими до осені,
Знов блукаєш веснами, як на прощу йдеш,
А на небі синьому, у зірках, з провиную,
Де життя сховалося, Бога не знайдеш.
У немилість зверхності потрапляєш дотиком
Слів у незворотності і зухвалих бід,
В несміливих radoшах і завятті гордоців,
Босі душі горнутья, проторивши слід...

* * *

Ніч смоктала накусаний м'якуш хліба,
В самоті днів, голодна, стояла хата,
І уклався пил сірий в куточку хліва,
Тяглися до неба весни рученята.
В оберемок надії вкладеш завчасно,
І залишиться образ нерукотворний,
Клаптик усмішки дива в вітрах не згасне,
І зубатий паркан не стане потворним.
І торкнешся зненацька чола святого,
Забажавши раптом добра і волі,
Під крилатість думки – окраєць слова,
Звуки неба сумні й невчасно голі.
Все відбудеться так, як Йому заманеться,
Вишні стиглі замріють кривавим соком,
Тільки поштовх долі та кулі в серці –

Наче галас крові глухим потоком.
Ти не схочеш бути знов не коханим,
Без бажань і блиску лихого крику,
І раптово прийдеш тим, самозваним,
Кого вітер буйний в дорогу кликав...

* * *

Неперевершеність вогню тобі дарую, вільний світе,
Слова невпинні зупиню, вони зірками оповиті.
Вже не бентежить душу сміх, і день встає, і ніч минає,
І миті щедрої зорі з вітрами сонце не стрічає.
В безодню моря глибини вже не пірнають щедрі весни,
Блакитна сивина землі – на кризі, що ніяк не скресне.
А мій блаженний оксамит – у чорному вбранні ремесел,
Закам'янів примари світ і залишив зухвалість весен.
Іду повз заздрощі гріхів, природи гнів зашаленіє,
Коли вогонь в мені згорів, простити серце не зумію...
Бруківка вічності землі вкладає цеглу до цеглини,
Не зупиню себе на тлі прощання вірного провини...

* * *

Покинути не смію світ зірок,
Що у небесних хащах в'яжуть долі,
Волошки ніжні – то землі урок,
Що залишає серденько на волі.
Туди не випадково повернусь,
Де білим цвітом квітне безнадія,
І засторогою від заздрощів з'явлюсь –
І тьма безсоння ніжно душу вкриє.
Ти – мій останній подих навесні
І сьогодні терпких верболозів,
Куди йдемо на поклик днів міцних?
Що залишаємо на відстані морозів?
Чи варто далі нам блукати вдвох
Світанками джерел заледенілих,
Долаючи туманів вічний смог
У надвечір'ї пестошів безсилах?..